

KORRALDUS

31.03.2026 nr DM-128884-24

Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumine

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning võttes aluseks MaaPS § 26, § 35 lõike 1 punkti 10 ning tuginedes Tartu Vallavalitsuse 29.08.2024 korraldusele nr 1054 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Keelduda ettevõttele aktsiaselts KIIRKANDUR geoloogilise uuringu loa andmisest Kukemetsa IX uuringuruumis.

1.2. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest aktsiaseltsile KIIRKANDUR.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond) esitas 20.06.2024 Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 20.06.2024 numbriga DM-128884-1).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse geoloogilise uuringu loa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Tartu maakonnas Tartu vallas Vedu külas asuvatel riigile kuuluvatel kinnistutel Vara metskond 30 (katastritunnus 79402:002:0109) ja Vara metskond 119 (katastritunnus 79401:001:0542), mille valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 51,30 ha ning see paikneb kahel lahustükil. Läänepoolse lahustüki pindala on 4,74 ha ja idapoolse pindala 46,56 ha. Uuringu eesmärk on selgitada uuringuruumi piires leiduva purdmaterjali (liiv, kruus) kvaliteeti, mahtu ning kasutamise võimalusi. Maavara soovitakse kasutada taristuehituses ja üldehitustöödel. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 70 uuringukaevet ja kuni 70 puurauku sügavusega kuni 25 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine; proovid granulomeetrilise koostise määramiseks ning füüsikalise-mehaanilisteks katseteks; topograafiline mõõdistamine. Uuringu teostaja on J.Viru Markšeideribüroo OÜ (registrikood 11644539, aadress Tartu mnt 84a-50, Kesklinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükkidel ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolne lahustükk külgneb idaservas vahetult Kukemetsa liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 829) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 2 plokiga, täiteliiva aktiivse tarbevaru 1 ja 3 plokkidega ning Kukemetsa II liivakarjääri mäeeraldise (kaevandamisloa nr TARM-071; loa omaja Koduliiv OÜ; kehtiv kuni 06.07.2039) ja selle teenindusmaaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolne lahustükk külgneb lääneservas kohati vahetult Kukemetsa liivamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru 1 plokiga ning Kukemetsa II liivakarjääri mäeeraldise ja selle teenindusmaaga. Idapoolse lahustüki lääneservast asuvad vähemalt 15 m ja 13 m kaugusel vastavalt Kukemetsa III liivakarjääri (kaevandamisloa nr TARM-076; loa omaja SMK Grupp OÜ; kehtiv kuni 06.07.2034) ning Kukemetsa liivakarjääri (kaevandamisloa nr L.MK/326616; loa omaja SMK Grupp OÜ; kehtiv kuni 20.07.2030) mäeeraldised. Eelnimetatud liivakarjäärade mäeeraldiste teenindusmaad külgnevad vahetult idapoolse lahustüki lääneservaga.

Idapoolse lahustüki põhjaservast vähemalt 9 m kaugusel ja idaservast vähemalt 10,6 m kaugusel asuvad maaparandussüsteemid, mille maaparandussüsteemide registri koodid on vastavalt 2104090020430002 ja 2104090020430001.

Kuni 10 km² suuruse valgalaga maaparandussüsteemi eesvoolud Igavere ja Soeküla II (maaparandussüsteemide registri koodid vastavalt 21040900204300021M ja 21040900204300011M; eesvoolu kaitsevöönd 12 m; veekaitsevöönd 1 m) asuvad idapoolse lahustüki põhja- ja idaservast vähemalt 12 m kaugusel, nende veekaitsevööndite ega eesvoolu kaitsevöönditega kattumist ei esine.

Idapoolse lahustüki lääneservast ~25 m kaugusel asub III kategooria kaitsealuse liigi Riparia riparia (kaldapääsuke; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9124289) elupaik.

Riigitee Jõhvi – Tartu – Valga (nr 3) äärmise sõiduraja välimine serv asub idapoolse lahustüki loodenurgast ja läänepoolse lahustüki lääneservast vähemalt 50,1 m kaugusel, kattumist tee kaitsevööndiga ei ole. Läänepoolse lahustüki põhjaosa läbib metsatee Kukemetsa karjäärantee (nr 7940298), mis lõiguti on metsatee ja lõiguti eratee. Läänepoolse lahustüki põhjaosal on tegemist metsateega.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-amet 26.06.2024 nr 9-3/24/8221-2). Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 20.06.2024 riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt.

HMS § 48 lõike 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 09.07.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas 09.07.2024 kirjaga nr DM-128884-3 menetlusosalisi Kukemetsa IX uuringuruumile uuringuloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest.

Keskkonnaamet saatis 09.07.2024 kirjaga DM-128884-4 uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohalikule omavalitsusele.

Tartu Vallavalitsus 29.08.2024 korraldusega nr 1054 ei nõustunud Tartu vallas Vedu külas Kukemetsa IX uuringuruumis aktsiaseltsile KIIRKANDUR geoloogilise uuringu loa andmisega (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.09.2024 dokumendina nr DM-128884-8).

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 09.07.2024 kirjaga nr DM-128884-5 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus RMK 15.07.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/4336 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Keskkonnaamet edastas taotlejale 02.09.2023 kirjaga nr DM-128884-9 Tartu Vallavalitsuse 29.08.2024 korralduse nr 1054 ja palus kaaluda uuringuloa taotluse menetluse jätkamise põhjendatust ning esitada oma kirjalik seisukoht 21 kalendripäeva jooksul käesoleva kirja kättesaamisest alates.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 06.09.2024 kirjaga tegi ettepaneku, et Keskkonnaamet taotleks uuringuloa andmiseks nõusoleku Vabariigi Valitsuselt (DM-128884-10).

Keskkonnaamet palus oma 10.09.2024 kirjaga nr DM-128884-11 riigi huvi väljaselgitamiseks Kliimaministeeriumi (edaspidi *KliM*) seisukohta Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse menetluses.

MaaPS § 35 lõige 4 sätestab, et loa andja võib keelduda maapõueseaduse § 35 lõikes 3 sätestatud Vabariigi Valituse nõusoleku taotlemisest, kui valdkonna eest vastutava ministri hinnangul loa andmiseks riigi huvi ilmselgelt puudub. Antud juhul on riigi huvi puudumisest kinnitatud KliM 24.09.2024 kirjaga nr 14-6/24/4287-2 ning Keskkonnaamet Vabariigi Valitsuse poole ei pöördunud (DM-128884-13).

Kuna uuringuloa andmiseks ei ole alust, siis palusime 01.10.2024 kirjaga nr DM-128884-14 taotleja seisukohta menetluse jätkamiseks või taotluse tagastamiseks. Palusime seisukoht esitada hiljemalt 01.11.2024.

Taotleja oma 28.10.2024 kirjas palus nimetatud tähtaega pikendada ning määrata uueks tähtajaks 02.12.2024. Põhjenduseks toodi et, soovite veel läbirääkimisi pidada Tartu Vallavalitsusega Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse teemadel (DM-128884-15).

Keskkonnaamet 30.10.2024 kirjaga DM-128884-16 nõustus tähtaja pikendamisega ning palusime esitada seisukoht/arvamus hiljemalt 02.12.2024.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 26.11.2024 kirjas palus täiendavalt pikendada arvamuse/seisukoha esitamise tähtaega kuni 28.02.2025. Ühtlasi palus Keskkonnaametil pikendada ka menetluse tähtaega kuni 30.04.2025. Põhjenduseks toodi, et on alustatud läbirääkimisi Tartu Vallavalitsusega ning esimene kohtumine selles osas on juba toimunud ja edasised läbirääkimiste plaanid kokkulepitud (DM-128884-17).

Keskkonnaamet nõustus 28.11.2024 kirjaga nr DM-128884-18 tähtaja pikendamisega ning palusime esitada seisukoht/arvamus hiljemalt 28.02.2025. Samas pikendas Keskkonnaamet menetlustähtaega kuni 30.04.2025.

Taotleja oma 26.02.2025 kirjas palus täiendavalt pikendada arvamuse/seisukoha esitamise tähtaega kuni 31.12.2025 ja menetlustähtaega kuni 31.03.2026. Põhjenduseks toodi, et on alustatud läbirääkimisi Tartu Vallavalitsusega ning edasised läbirääkimiste plaanid on kokku lepitud. Märgitakse veel, et võttes arvesse asjaolu, et käesoleva aasta teises pooles on tulemas kohalikud valimised, mis kannavad määravat rolli otsuste tegemisel (DM-128884-19).

Keskkonnaamet 26.02.2025 kirjaga DM-128884-20 nõustus tähtaja pikendamisega ning palus esitada seisukoht/arvamus hiljemalt 31.12.2025. Samas pikendas Keskkonnaamet menetlustähtaega kuni 31.03.2026.

Keskkonnaamet 02.03.2026 kirjaga nr DM-128884-21 küsis taotleja seisukohta taotluse menetluse kohta ja palus seisukoht esitada hiljemalt 16.03.2026.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 03.03.2026 kirjaga palus nimetatud tähtaega pikendada ning määrata uueks tähtajaks 31.08.2026. Põhjenduseks toodi et, soovitakse veel läbirääkimisi edasi pidada Tartu Vallavalitsusega Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse teemadel (DM-128884-22).

Siiani ei ole leitud kõiki osapooli rahuldavat lahendust. Eeltoodu alusel järeldeb Keskkonnaamet, et taotleja ei ole läbirääkimistel Tartu Vallavalitsusega viinud selleni, et KOV muudaks oma otsust. Kohaliku omavalitsuse mittenõustumine uuringuloa andmisega on endiselt jõus ning on Kukemetsa IX uuringuruumi uuringuloa andmisest keeldumise aluseks.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lõike 2 kohaselt on maavara geoloogiline uuring maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lõike 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lõike 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöö loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lõikega 2.

MaaPS § 17 lõigete 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Taotletava uuringuruumi teenindusalal puuduvad sellised piirangud, mis eeldaksid täiendava nõusoleku saamist MaaPS § 27 lõigetes 4 ja 6 nimetatud isikutelt.

MaaPS § 28 lõike 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekavaid ei teki, kuna kogu väljatav materjal paigutatakse uuringuruumi tagasi.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 35 lõige 1 punkt 10 sätestab uuringuloa andmisest keeldumise alusena kohaliku omavalitsuse üksuse mittenõustumise uuringuloa andmisega. Tartu Vallavalitsuse 29.08.2024 korraldus nr 1054 on jõus ning seega tuleb Kukemetsa IX uuringuruumi uuringuloa andmisest keelduda.

Vastavalt MaaPS § 35 lõikele 3, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega, võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 06.09.2024 kirjaga tegi ettepaneku, et Keskkonnaamet taotleks

uuringuloe andmiseks nõusoleku Vabariigi Valitsuselt (DM-128884-10).

Keskkonnaamet palus oma 10.09.2024 kirjaga nr DM-128884-11 riigi huvi väljaselgitamiseks KliM seisukohta Kukemetsa IX uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse menetluses.

Riigi huvi puudumist kinnitas KliM 24.09.2024 kirjaga nr 14-6/24/4287-2 ning Keskkonnaamet Vabariigi Valituse poole ei pöördunud (DM-128884-13).

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja 13.03.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat.

Eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt aktsiaselts KIIRKANDUR 13.03.2026 kirjaga nr DM-128884-23 arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja kättesaamisest.

Aktsiaselts KIIRKANDUR ei esitanud arvamust või vastuväiteid ega pikendanud vastamise tähtaega. Keskkonnaamet loeb, et taotlejal puuduvad arvamused või vastuväited otsuse eelnõule.

4. VAIDLUSTAMINE

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses ning halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest vaide loa andjale või kaebuse halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Kliimaministeerium, Maa- ja Ruumiamet, Murati Puit OÜ, Rehe Agro OÜ,
Riigimetsa Majandamise Keskus, Tartu Vallavalitsus, Tornator Eesti OÜ

Aare Mark
vanemspetsialist
maapõuebüroo